

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMO EKSPERTIZĖS ĮSTATYMO NR. IX-1161 2, 3, 4¹, 5,
6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 5¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Valstybės kontrolė 2016 m. atliko valstybinį auditą „Teismo ekspertizių atlikimo organizavimas“, kurio metu atkreipė dėmesį į teisinio reguliavimo teismo ekspertizės srityje tobulinimo būtinybę, siekiant užtikrinti ekspertinių tyrimų paslaugų teikimo proceso kokybę. Valstybės kontrolės manymu, Teismo ekspertizės įstatyme turėtų būti nustatomos teismo ekspertizės rūšys, kurias gali atlikti tik teismo ekspertizės įstaigos ir kurių neturi teisės atlikti privatūs teismo ekspertai, sudarytos teisinės prielaidos patikrinti privačių teismo ekspertų, kuriems kvalifikaciją suteikia ne teismo ekspertizės įstaigos, kvalifikaciją, įtvirtintas reikalavimas valstybės mastu planuoti strategines teismo ekspertizės srities kryptis ir prioritetus, aiškiau apibrėžta teismo ekspertizės įstaigų sąvoka ir steigimas. Minėtas įstatymas taip pat keičiamas atsižvelgiant į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR). Vykdamas Valstybės kontrolės rekomendacijas ir siekiant sudaryti prielaidas gerinti teismo ekspertizės paslaugų kokybę bei efektyvinti teismo ekspertų veiklos kontrolę, įgyvendinti BDAR nuostatas, parengtas Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu projektas.

Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 2, 3, 4¹, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 5¹ straipsniu projekto (toliau – projektas) tikslas – sudaryti prielaidas gerinti teismo ekspertizės paslaugų kokybę, efektyvinant teismo ekspertų veiklos kontrolę, teismo ekspertizės srities administravimą ir valdymą. Projekte siūloma:

1.1. vykdamas Valstybės kontrolės 2016 m. lapkričio 17 d. audito ataskaitoje Nr. VA-P-40-3-23 pateiktas rekomendacijas (toliau – Valstybės kontrolės rekomendacijos)¹:

- patikslinti teismo ekspertizės įstaigų apibrėžtį ir steigimą;
- nustatyti ekspertizės rūšis, kurių neturi teisės atlikti privatūs teismo ekspertai;
- patikslinti privačių teismo ekspertų, kuriems kvalifikaciją suteikia atitinkamos valstybės institucijos ar prie jų tam tikslui sudarytos komisijos, kvalifikacijos patikrinimo tvarką;
- įtvirtinti papildomas Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos teises ir funkcijas – planuoti strategines teismo ekspertizės srities kryptis ir prioritetus;
- apibrėžti sąlygas, kurioms esant, teismo ekspertizės įstaigos vadovas priima sprendimą neleisti laikyti egzaminų teismo eksperto kvalifikacijai įgyti, bei patikslinti kvalifikacinės komisijos, kai teismo eksperto egzaminą teismo ekspertizės įstaigoje laiko privatus teismo ekspertas, sudėtį;
- įvardinti duomenis, kurie skelbiami Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašė (toliau – sąrašas), bei pasekmes už pasikeitusių duomenų nepranešimą.

1.2. sprendžiant praktinius teisinio reguliavimo taikymo klausimus:

- papildyti teismo ekspertų teisinius veiklos pagrindus;
- patikslinti ekspertinio tyrimo sąvoką;
- papildyti teismo eksperto nepriekaištingos reputacijos kriterijus;
- patikslinti įrašymo į sąrašą ir kvalifikacijos patvirtinimo tvarką, kai teismo ekspertizės rūšį, kurią atlieka privatūs teismo ekspertai, aprobuoja teismo ekspertizės įstaiga;
- patikslinti valstybės institucijų, suteikiančių tam tikroje srityje kvalifikaciją, apibrėžtį;

¹ Žr. Valstybės kontrolės interneto puslapį: https://www.vkontrolė.lt/audito_ataskaitos.aspx?tipas=2.

- nustatyti institucijas, kurios turi teisę gauti ekspertinio tyrimo duomenis be tyrimą užsakiusio fizinio ar juridinio asmens sutikimo;
- apibrėžti dokumentą, neturintį teismo ekspertizės akto statuso, ir nustatyti duomenis, kurie turi būti jame nurodomi;
- patikslinti atvejus, kuriais būtų draudžiama privačiam teismo ekspertui teikti teismo ekspertizės paslaugas teisme.

1.3. įgyvendinant BDAR:

- nustatyti, kokie asmens duomenys tvarkomi konkrečioje teismo ekspertizės srityje veikiančioje institucijoje ar įstaigoje ir koku tikslu jie gali būti gaunami iš institucijų, registų ir fizinių ar juridinių asmenų;
- nurodyti teismo ekspertų duomenų viešo skelbimo tikslą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Projektą inicijavo ir parengė Teisingumo ministerija, atsižvelgdama į Valstybės kontrolės rekomendacijas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

1. Teismo ekspertizės įstatymo (toliau – TEĮ) 2 straipsnyje išvardinti teismo eksperto veiklos teisiniai pagrindai, tačiau Administracinių nusižengimų kodeksas, kuris įsigaliojo 2017 m. sausio 1 d., neminimas, nors teismo ekspertai gali būti skiriami administracinio nusižengimo byloje ir jų veikla, paskyrimo tvarka, teisės ir atsakomybė reguliuojama minėto kodekso 587 straipsnyje.

2. TEĮ 3 straipsnio 1 dalyje pateikta ekspertinio tyrimo sąvoka iš esmės nėra tiksli, nes neįvardintas TEĮ 18 straipsnio 2 dalyje minima konsultacija, kurią sutartiniais pagrindais proceso šalims teikia privatus teismo ekspertas ir surašo rašytinį dokumentą, neturintį teismo ekspertizės akto statuso.

3. Valstybės kontrolė rekomendavo inicijuoti teismo ekspertizės įstaigų apibrėžties ir steigimą reguliuojančių nuostatų peržiūrą, nes dauguma ekspertizės įstaigų atlieka ne tik teismo ekspertizės, bet ir objektų tyrimą. TEĮ 3 straipsnio 5 dalyje ir 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teismo ekspertizės įstaiga yra specialiai įsteigta valstybės įstaiga ar jos padalinys, kurių pagrindinė paskirtis yra atlikti teismų paskirtas teismo ekspertizės.

Pagal TEĮ 19 straipsnio 3 dalį teismo ekspertizės įstaigas gali steigti Vyriausybė, ministerijos, tačiau Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centrą yra įsteigęs Lietuvos policijos generalinis komisaras.²

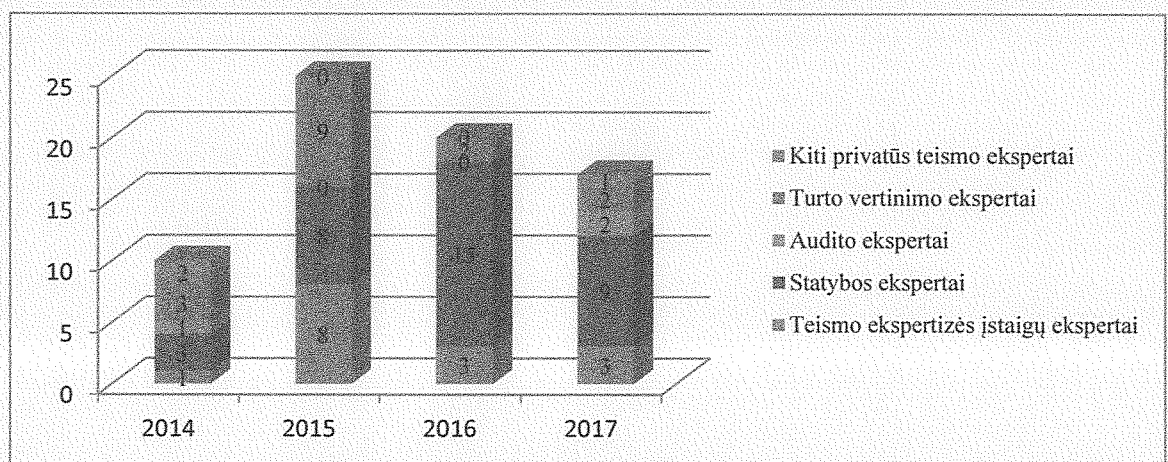
4. Valstybės kontrolė rekomendavo parengti teismo ekspertų, kuriems kvalifikaciją suteikia ne teismo ekspertizės įstaigos, o kitos kvalifikaciją suteikiančios institucijos, kvalifikacijos patikrinimo tvarką.³ Teismo ekspertų, kuriems kvalifikaciją suteikė teismo ekspertizės įstaigos vadovo sudaryta kvalifikacinė komisija, kvalifikacija tikrinama kas penkeri metai TEĮ 6 straipsnyje nustatyta tvarka. Pagal TEĮ 4¹ straipsnio 6 dalį Teismo ekspertų veiklos koordinavimo taryba (toliau – TEVKT) turi teisę siūlyti kvalifikaciją suteikusiai institucijai svarstyti kvalifikacijos, kurios pagrindu asmuo buvo įrašytas į sąrašą, patikrinimo klausimą, jeigu kyla pagrįstų abejonių dėl teismo eksperto kvalifikacijos. Šis TEVKT siūlymas yra pagrindas kvalifikaciją suteikusiai

² Lietuvos policijos generalinio komisaro 2007 m. rugpjūčio 22 d. sakymu Nr. 5-V-568 patvirtintų Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centro nuostatų 3 punktą.

³ Teismo ekspertas į Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašą (toliau – sąrašas) įrašomas teismo ekspertizės įstaigos vadovo sudarytos kvalifikacinės komisijos arba TEĮ 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos valstybės institucijos ar prie jos tam tikslui sudarytos komisijos suteiktos kvalifikacijos pagrindu. Institucijos, suteikiančios kvalifikaciją, kurios pagrindu asmuo gali būti įrašytas į sąrašą kaip privatus teismo ekspertas: VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras (statybos techninės veiklos ekspertai), Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos (verslo ar turto vertinimo ekspertai), Lietuvos auditorių rūmai (audito ekspertai), Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (žemėtvarkos projektų ekspertai).

institucijai spręsti dėl kvalifikacijos, kurios pagrindu asmuo buvo įrašytas į sąrašą, patikrinimo. Nors įstatyminis pagrindas privačių teismo ekspertų kvalifikacijai patikrinti nustatytas, tačiau praktikoje kyla problema dėl šios nuostatos įgyvendinimo, kadangi kvalifikaciją suteikusios institucijos atsisako įvertinti kvalifikaciją, kurią jos suteikė, motyvuodamos tuo, jog nėra nustatyta tvarkos kvalifikacijai, kai asmuo teikė paslaugas ne kaip atitinkamos srities specialistas, o kaip teismo ekspertas, įvertinti. Pastebėtina, kad srityse, kuriose veikia privatių teismo ekspertų, yra vykdoma toje srityje veikiančių specialistų veiklos priežiūra ir yra patvirtinti priežiūros tvarką reguliuojantys teisės aktai.

Didesnę dalį skundų dėl Teismo ekspertų profesinės etikos kodekso pažeidimų, kurie nagrinėjami TEVKT, sudaro skundai dėl privačių teismo ekspertų veiklos (2014 m. gauta 10 skundų, iš jų – 9 dėl privačių teismo ekspertų, 2015 m. – 25, iš jų – 17 dėl privačių teismo ekspertų, 2016 m. – 20, iš jų – 17 dėl privačių teismo ekspertų, 2017 m. – 17, iš jų – 14 dėl privačių teismo ekspertų). Daugiausiai skundų gauta dėl statybos srities teismo ekspertų, kuriems kvalifikaciją suteikia VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras. Per 4 metus skirta 12 nuobaudų privatiems teismo ekspertams.

1 paveikslas. Informacija apie pateiktus skundus TEVKT pagal teismo ekspertizės sritį

Praktikoje kvalifikaciją suteikusios institucijos taip pat atsisako pateikti informaciją TEVKT specialių žinių, kurias jos suteikė specialistams, reikalaujančiais klausimais, į kuriuos pagal kompetenciją tik jos ir gali atsakyti. Atitinkamai TEVKT negali visapusiškai išnagrinėti atskirų skundų dėl teismo ekspertų etikos principų pažeidimų. Poįstatyminiais teisės aktais⁴ sureglamentuota TEVKT teisė gauti informaciją iš kvalifikaciją suteikusių institucijų, tačiau pareigos kvalifikaciją suteikusioms institucijoms pateikti informaciją ir paaiškinimus nėra nustatyta.

5. TEĮ 6 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė teismo ekspertizės įstaigoms aprobuoti naujų rūšių ekspertizės, tačiau nėra sureguliuota situacija, kai teismo ekspertizės įstaiga aprobuoja ekspertizės rūšį, kurią jau atlieka privatių teismo ekspertų, į sąrašą įrašyti ne teismo ekspertizės įstaigų, bet kitų valstybės institucijų suteiktos kvalifikacijos pagrindu. Atsižvelgiant į tai, kad gali atsirasti kelios institucijos, kurios teiktų kvalifikaciją tai pačiai ekspertizės rūšiai atlikti, būtina sureguliuoti, kurios institucijos suteiktos kvalifikacijos pagrindu asmuo turėtų būti įrašomas į sąrašą ir, ar privatių teismo ekspertų, jau atliekantys tokios rūšies ekspertizės, turėtų persikvalifikuoti

⁴ Teisingumo ministro 2014 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1R-34 patvirtintų Teismo ekspertų veiklas koordinavimo tarybos nuostatų 6.3 papunktis, teisingumo ministro 2014 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. 1R-54 patvirtintų Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos darbo reglamento 12.3 papunktis, 14 punktas.

teismo ekspertizės įstaigoje.⁵

6. TEĮ 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad asmuo į sąrašą gali būti įrašytas valstybės institucijos ar kitos prie jos sudarytos komisijos suteiktos kvalifikacijos pagrindu. Nuostata yra netiksli, nes praktikoje kvalifikaciją suteikia ne tik valstybės institucijos ar kitos prie jos sudarytos komisijos, bet ir įstatymais įgalios įstaigos ar organizacijos, pvz., turto vertintojui kvalifikaciją suteikia Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba, statybos specialistams – VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras, auditoriams – Auditorių rūmai, žemėtvarkos specialistams – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos.

7. TEĮ 5 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, kad teismo ekspertu negali būti asmuo, kuris yra teistas už labai sunkų ar sunkų nusikaltimą, taip pat už nusikaltimą teisingumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams. Galiojantis reguliavimas nenumato kitų nepriekaištingos reputacijos kriterijų, nors įprastai kituose įstatymuose, nustatančiuose nepriekaištingos reputacijos kriterijus atitinkamos profesijos atstovams (pvz., advokato, antstolio, prokuroro), taip pat Latvijos teismo ekspertizės įstatyme yra pateikiami išsamesni nepriekaištingos reputacijos kriterijai.⁶ Be to, pagal galiojantį reguliavimą asmuo, teistas už tyčinį nusikaltimą, nesvarbu, ar teistumas išnykęs, ar ne, neterminuotai ir negrįžtamai nebegali tapti teismo ekspertu. Išanalizavus Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką bylose dėl pažeidimų, susijusių su teisės užsiimti tam tikra profesine veikla privačiame sektoriuje (pvz. advokato veikla) ribojimais, matyti, kad plataus pobūdžio draudimas įsidarbinti privačiame sektoriuje veikia „privatų gyvenimą“, todėl įstatymu įtvirtintas nuolatinio ir negrįžtamo pobūdžio ribojimas asmenims, teistiems už bet kokias tyčines nusikalstamas veikas, gali neatitikti proporcingumo principo, o tas pats tikslas gali būti pasiektas mažiau ribojančiomis priemonėmis.

8. Valstybės kontrolė nurodė, kad bendradarbiaudama su Konkurencijos taryba nustatė, jog TEĮ įtvirtintos sąlygos galimai riboja teismo eksperto kvalifikacijos įgijimą asmenims, nedirbantiems teismo ekspertizės įstaigoje, nes nėra apibrėžti jokie objektyvūs kriterijai, kuriais turėtų vadovautis teismo ekspertizės įstaigos vadovas, priimdamas sprendimą neleisti laikyti egzaminų teismo eksperto kvalifikacijai įgyti, be to, konkurentams neturėtų būti sudarytos galimybės spręsti dėl analogiškas paslaugas teikiančių ūkio subjektų patekimo į rinką. Pagal TEĮ 6 straipsnio 3 dalį teismo ekspertizės įstaigoje sudaryta kvalifikacinė komisija gali suteikti teismo eksperto kvalifikaciją tos rūšies ekspertizėms, kurios yra atliekamos toje įstaigoje, asmenims, nedirbantiems įstaigoje, bet norintiems įgyti teismo eksperto kvalifikaciją. Kvalifikacinė komisija turi būti ne mažesnė kaip iš penkių narių, bent du iš jų – atitinkamos srities ekspertai ir vienas teisininkas. Jeigu teismo ekspertizės įstaigoje nėra teisės specialisto, jis turi būti kviečiamas iš aukštųjų mokyklų arba iš šios srities specialistus turinčių valstybės institucijų. Dalyvauti kvalifikacinės komisijos darbe turi būti kviečiami aukštųjų mokyklų ir mokslinių tyrimų institutų mokslininkai ar kitų ekspertizės įstaigų ekspertai (TEĮ 6 straipsnio 2 dalis). TEĮ 6 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad teismo ekspertizės įstaigos vadovas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo ir visos sprendimui priimti reikalingos informacijos gavimo dienos išnagrinėja tokių asmenų prašymą ir išsiunčia jiems sprendimą leisti laikyti egzaminus arba motyvuotą sprendimą neleisti jų laikyti.

⁵ Lietuvos teismo ekspertizės centre buvo aprobuota statybos ekspertizė (šiuo metu į sąrašą teismo ekspertai, atliekantys statybos techninės veiklos ekspertizes, įrašomi VĮ Statybos sertifikavimo produkcijos centro suteiktos kvalifikacijos pagrindu), taip pat sprendžiama dėl buhalterijos, finansų ir audito ekspertizių unifikavimo ir aprobavimo (šiuo metu į sąrašą teismo ekspertai, atliekantys audito ekspertizes, įrašomi Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Finansų ministerijos suteiktos kvalifikacijos pagrindu).

⁶ Pagal Latvijos teismo ekspertizės įstatymą, kandidatuoti tapti teismo ekspertu negali asmuo, kuris: yra kaltinamasis ar įtariamasis baudžiamojoje byloje dėl tyčinio nusikaltimo padarymo; buvo nuteistas už tyčinio nusikaltimo padarymą baudžiamojoje byloje (nepaisant to, kad teistumas yra išnykęs ar nuosprendis buvo atidėtas) ar dėl senaties termino, amnestijos ar malonės suteikimo buvo atleistas nuo bausmės vykdymo; kurio atžvilgiu baudžiamoji byla dėl tyčinio nusikaltimo padarymo buvo nutraukta senaties termino arba amnestijos pritaikymo pagrindu; buvo kaltinamasis baudžiamojoje byloje, tačiau baudžiamoji byla jo atžvilgiu buvo nutraukta dėl priežasčių, nesusijusių su atleidimu nuo kaltinimo; kuriam teisė būti teismo ekspertu buvo panaikinta dėl drausminės atsakomybės pritaikymo, jeigu nepraėjo penki metai nuo atitinkamo sprendimo, susijusio su drausmine atsakomybe, įsigaliojimo ir t.t.

9. Valstybės kontrolė rekomendavo TEĮ nustatyti ekspertizės rūšis, kurių neturi teisės atlikti privatūs teismo ekspertai, kad būtų aišku, kurioje ekspertizės srityje gali specializuotis privatūs teismo ekspertai. TEĮ neįvardintos ekspertizės rūšys, kurių negali atlikti privatūs teismo ekspertai. Latvijos teismo ekspertizės įstatyme yra išvardintos ekspertizės rūšys, kurias draudžiama atlikti privatiems teismo ekspertams.⁷

10. TEĮ 6 straipsnio 9 dalies 1 punkte nustatyta, kad teismo eksperto kvalifikacijos pažymėjimo galiojimo terminas nepratęsiamas, kai kvalifikacinė komisija nustato, jog teismo eksperto atliekamos ekspertizės yra netinkamos kokybės. Praktikoje teismo ekspertizės įstaigų vadovų sudaryta kvalifikacinė komisija, nagrinėdama klausimą dėl teismo eksperto kvalifikacijos pažymėjimo galiojimo termino pratęsimo, vertina teismo eksperto tiek pagal teisės saugos institucijų pavedimus, tiek sutartiniais pagrindais surašytas išvadas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2016 m. sausio 25 d. sprendime administracinėje byloje Nr. A-2590-520/2016 minėtą TEĮ įstatymo nuostatą išaiškino siauriau ir konstatavo, kad pagal Teismo ekspertizės įstatymo 6 straipsnio 9 dalies 1 punktą į vertinimo apimtį nepatenka sutartiniais pagrindais privataus teismo eksperto atliekamas tyrimas. Pastebėtina, kad privatūs teismo ekspertai dažniausiai teikia ekspertines paslaugas sutartiniais pagrindais. Atsižvelgiant į tai, ir siekiant teisinio aiškumo, būtina patikslinti TEĮ 6 straipsnio 9 dalies 1 punktą, nustatant, kad kvalifikacinė komisija vertina ir sutartiniais pagrindais surašytas išvadas, priešingu atveju, gali susidaryti situacija, kai minėta komisija neturės galimybės patikrinti teismo eksperto veiklos.

11. Valstybės kontrolė rekomendacijoje konstatavo, kad teismo ekspertų sąrašė nepateikiami kai kurių privačių teismo ekspertų duomenys ir tokiu būdu nesudaromos sąlygos pasinaudoti jų teikiamomis paslaugomis. Teisingumo ministerija, vykdydama Valstybės kontrolės rekomendacijas, nustatė, kad teismo ekspertų sąrašė nenurodyti paslaugas neteikiančių teismo ekspertų, anksčiau dirbusių teismo ekspertizės įstaigose, kontaktiniai duomenys. TEĮ 7 straipsnio 3 dalyje ekspertui nustatyta pareiga pranešti Teisingumo ministerijai apie duomenų, įrašytų apie jį sąrašė, pasikeitimus nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo duomenų pasikeitimo dienos, tačiau neapartos pasekmės, jeigu teismo ekspertas nepraneštų apie duomenų pasikeitimus. Be to, TEĮ nenumatyta, kokius kontaktinius duomenis teismo ekspertas turi pateikti skelbti sąrašė. Latvijoje teismo ekspertų duomenys, kurie turi būti skelbiami sąrašė, nustatyti įstatyme.

Civilinio proceso kodekso 175¹ straipsnyje ir Administracinių nusižengimų kodekso 74 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad teismo ekspertams teismas procesinius dokumentus įteikia elektroninių ryšių priemonėmis, tačiau galiojančiame reglamentavime nėra nustatyta reikalavimo teismo ekspertui sąrašė pateikti elektroninio pašto adresą.

12. TEĮ 12 straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatyta, kad teismo ekspertas privalo saugoti valstybės, tarnybos, komercinės ir profesinės paslaptis, neskelbti ekspertinių tyrimų duomenų be ekspertinį tyrimą paskyrusio teismo ar teisėjo, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo įstaigos pareigūno arba užsakiusio fizinio ar juridinio asmens, kitos organizacijos ir jų padalinių leidimo. Praktikoje dėl šios nuostatos taikymo kilo problema, nes atitinkamoje srityje veikiančių subjektų veiklos priežiūrą atliekančios institucijos negali gauti reikiamos informacijos, kadangi privatūs teismo ekspertai remdamiesi tuo, kad užsakovas nedavė leidimo skelbti duomenų, atsisakė pateikti vertinimui teismo ekspertizės aktus.

13. Valstybės kontrolė rekomendavo inicijuoti strateginių teismo ekspertizės srities krypčių ir prioritetų nustatymą. Galiojantis TEĮ nereglamentuoja teismo ekspertizės srities strateginių krypčių ir prioriteto nustatymo. Strategines teismo ekspertizės srities kryptis ir prioritetus 2017-2019 metams nustatė 2017 m. birželio 28 d. posėdyje TEVKT⁸, kuri iš esmės disponuoja

⁷ Pagal Latvijos teismo ekspertizės įstatymą privatus teismo ekspertas negali atlikti šaunamųjų ginklų ir šaudmenų, sprogdinimo priemonių, monetų ir banknotų (išskyrus istorinę vertę turinčius), narkotinių, psichotropinių ir kitų susijusių medžiagų, autopsijų, deontologinių, ekspertizinių, susijusių su įtariamojo ar nuteistojo sveikatos sąlygomis, stacionarių teismo psichiatrijos ekspertizinių.

⁸ Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos nuostatų, patvirtintų teisingumo ministro 2014 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. IR-34, 5.10 papunktis.

informacija apie aktualias problemas teismo ekspertizės srityje (pagal TEĮ 16 straipsnio 1 dalį TEVKT koordinuoja teismo ekspertizės įstaigų ir teismo ekspertų veiklą, derina teisėsaugos institucijų, teismo ekspertizės įstaigų ir kitų ekspertinius tyrimus atliekančių įstaigų, privačių teismo ekspertų interesus teismo ekspertizės srityje) ir kurios sudėtyje dalyvauja visų teismo ekspertizės įstaigų vadovai bei ekspertinių tyrimų užsakovai – teisėsaugos institucijos.

14. TEĮ 18 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad sutartiniais pagrindais proceso šalis gali kviešti privatų teismo ekspertą konsultantu. Šiuo pagrindu atliktų tyrimų rezultatai, užfiksuoti rašytiniame dokumente, neturi teismo ekspertizės akto statuso. Pažymėtina, kad privatus teismo ekspertas turi dvigubą statusą, jis veikia kaip savo srities specialistas ir surašo atitinkamus dokumentus pagal tą sritį reguliuojančius teisės aktus, taip pat veikia kaip privatus teismo ekspertas, kuris surašo ekspertinio tyrimo išvadą pagal proceso įstatymus ir TEĮ. Svarbu atiboti, ar asmuo veikė kaip savo srities specialistas ar kaip privatus teismo ekspertas, nes nuo to priklauso, kuri institucija nagrinės galimus skundus dėl veiklos (jeigu asmuo veikė kaip teismo ekspertas, skundai dėl jo elgesio ir galimų profesinės etikos pažeidimų nagrinėja TEVKT; jeigu asmuo veikė kaip savo srities specialistas, skundus dėl jo veiksmų nagrinėja viešąją ir valstybinę tos srities priežiūrą atliekančios institucijos, pvz., VI Statybos produkcijos sertifikavimo centras, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos ir pan.). Kadangi galiojantis reguliavimas nereglamentuoja, kokie duomenys turi būti nurodyti konsultacinėje išvadoje, praktikoje yra sudėtinga atiboti, ar asmuo konsultacijas teikė kaip atitinkamos srities specialistas, ar kaip privatus teismo ekspertas. Be to, tikslinga dokumentą, kurį surašo privatus teismo ekspertas, sutartiniais pagrindais konsultuodamas proceso šalis, įvardinti konsultacine išvada, kaip jis ir yra įvardijamas teismų praktikoje.

15. TEĮ 18 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad privatus teismo ekspertas, sutartiniais pagrindais konsultavęs proceso šalis, negali toje pačioje byloje atlikti teismo ekspertizės. Praktikoje ši norma aiškinama siaurai ir pasitaiko atvejų, kai privatus teismo ekspertas konsultuoja asmenis kaip savo srities specialistas, o po to dalyvauja teismo procese kaip ekspertas, nes TEĮ draudimas dalyvauti procese numatytas tik konsultacijas teikusiam privačiam teismo ekspertui. Teismo eksperto veikla reikalauja, kad jis atitiktų ne tik aukštus kvalifikacijos standartus, bet ir kad būtų nešališkas ir nepriklausomas, ypač nuo proceso šalių. Nepriklausomumo principo užtikrinimo aktualumas akcentuojamas ir Europos veiksmingo teisingumo komisijos (CEPEJ) Gairėse dėl teismo eksperto vaidmens procese Europos Sąjungos valstybėse narėse Nr. CEPEJ (2014)14.

16. 2018 m. gegužės 25 d. Lietuvoje bus pradėtas taikyti BDAR. BDAR 6 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad teisiniame pagrinde turėtų būti nustatomas duomenų tvarkymo tikslas, taip pat galėtų būti išdėstytos konkrečios nuostatos pagal šį reglamentą taikomų taisyklių pritaikymui, įskaitant bendrąsias sąlygas, reglamentuojančias duomenų valdytojo atliekamo duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytinų duomenų rūšis, atitinkamus duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti ir tikslus, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principą, saugojimo laikotarpius ir duomenų tvarkymo operacijas bei duomenų tvarkymo procedūras, įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrintas teisėtas ir sąžiningas duomenų tvarkymas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Naujomis teisinio reguliavimo nuostatomis siekiama sudaryti prielaidas gerinti teismo ekspertizės paslaugų kokybę, efektyvinant teismo ekspertų veiklos kontrolę: nustatoma privačių teismo ekspertų kvalifikacijos patikrinimo tvarka, papildomi teismo eksperto nepriekaištingos reputacijos kriterijai, reglamentuojamos ekspertizės rūšys, kurių neturi teisės atlikti privatūs teismo ekspertai, apibrėžiamas sutartiniais pagrindais teikiant konsultaciją surašomo dokumento, neturinčio teismo ekspertizės akto statuso, turinys, nustatomas draudimas teikti teismo ekspertizės paslaugas teisme, jeigu jos tai pačiai proceso šaliai buvo teikiamos sutartiniais pagrindais.

Taip pat efektyvinamas teismo ekspertizės srities administravimas ir valdymas, numatant teismo ekspertizės srities krypčių ir prioritetų planavimą valstybės mastu, aiškiau

apibrėžiant teismo ekspertizės įstaigų sąvoką ir jų steigimą. Be to, apibrėžiami teismo ekspertizės srityje tvarkomų asmens duomenų tikslai siekiant užtikrinti asmens duomenų apsaugą.

1. Atsižvelgiant į tai, kad teismo ekspertai dalyvauja administracinių nusižengimų tyrimo procese, patikslinamas TEĮ 2 straipsnis, kuriame nurodoma, kad teismo ekspertas savo veikloje, be kita ko, taip pat vadovaujasi ir Administracinių nusižengimų kodeksu.

2. Siekiant teisinio aiškumo, patikslinama TEĮ 3 straipsnio 1 dalyje pateikta ekspertinio tyrimo sąvoka. Siūloma ekspertinio tyrimo bendra sąvoka, kuri apimtų specialių žinių turinčių asmenų procese atliekamus tyrimus – teismo ekspertizę, objektų tyrimą ir konsultacijas (privataus teismo eksperto sutartiniais pagrindais atliekamą tyrimą).

3. Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės rekomendaciją ir praktikoje susiklosčiusią situaciją, tikslinamos TEĮ 3 straipsnio 5 dalies, 19 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatos, reglamentuojančios teismo ekspertizės įstaigų apibrėžtį ir steigimą, nurodant, kad teismo ekspertizės įstaigų paskirtis yra ne tik teismo ekspertizių, bet ir objektų tyrimų atlikimas, bei nustatant, kad teismo ekspertizės įstaigas taip pat gali steigti ne tik Vyriausybė ir ministerijos, bet ir kitos valstybės institucijos.

4. Įgyvendinant Valstybės kontrolės rekomendaciją, siūloma papildyti TEĮ 4¹ straipsnį įtvirtinant TEVKT teisę, nagrinėjant skundus dėl teismo ekspertų etikos principų pažeidimų, gauti informaciją ir paaiškinimų iš institucijų ir kitų subjektų bei kvalifikaciją suteikusių institucijų pareigą pateikti informaciją ir paaiškinimus. Taip pat siekiant, kad būtų įgyvendinamos TEĮ 4¹ straipsnio 6 dalies nuostatos, siūloma papildyti TEĮ 4¹ straipsnį 8 dalimi, suteikiančia įgaliojimus kvalifikaciją suteikusioms institucijoms, kurios suteikė kvalifikaciją asmenims, įrašytiems į sąrašą ir turi specialių žinių atitinkamoje srityje, nustatyti tvarką, pagal kurią turėtų būti patikrinta kvalifikacija, jeigu tokį patikrinimą siūlo atlikti TEVKT.

5. Siūloma TEĮ 5 straipsnio 2 dalyje nustatyti, kad privatūs teismo ekspertai, kuriems kvalifikaciją suteikė valstybės institucijos ar prie jų tam tikslui sudarytos komisijos, įrašomi į sąrašą šių institucijų suteiktos kvalifikacijos pagrindu, jeigu tokios kvalifikacijos nesuteikia teismo ekspertizės įstaigos. Tai reikštų, kad, jeigu teismo ekspertizės įstaiga aprobavo ekspertinius tyrimus, kuriems atlikti kvalifikaciją gali suteikti ir kitos valstybės institucijos, teismo eksperto kvalifikaciją asmuo turėtų įgyti teismo ekspertizės įstaigoje ir į sąrašą jis būtų įrašytas teismo ekspertizės įstaigos suteiktos kvalifikacijos pagrindu. Šis pakeitimas pagrįstas tuo, kad tik teismo ekspertizės įstaiga, kuri aprobavo ekspertizės rūšį, gali suteikti visapusišką kvalifikaciją ir specialias ekspertines žinias šios ekspertizės rūšies atlikimui. Taip pat siūloma TEĮ 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti, kad apie aprobuotą naują ekspertizės rūšį skelbiama teismo ekspertizės įstaigos interneto svetainėje, o privatūs teismo ekspertai, atliekantys ekspertizes, kurias aprobavo teismo ekspertizės įstaiga, per metus nuo naujos ekspertizės rūšies aprobavimo, turi kreiptis į ekspertizės rūšį aprobavusią teismo ekspertizės įstaigą dėl teismo eksperto kvalifikacijos patvirtinimo ir teismo eksperto kvalifikacijos pažymėjimo išdavimo. Projekto 14 straipsnyje taip pat įtvirtinamos pereinamosios nuostatos, numatančios pareigą privatiems teismo ekspertams per metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo kreiptis į teismo ekspertizės įstaigą, jeigu teismo ekspertizės įstaigoje iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo aprobuota teismo ekspertizė, kurią jie atlieka. Kartu siūloma papildyti TEĮ 6 straipsnio 1 dalį, numatant, kad kvalifikacijos patvirtinimo, kaip ir kvalifikacijos suteikimo, tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

6. Atsižvelgiant į tai, kad atitinkamoje srityje kvalifikaciją suteikia ne tik valstybės institucijos, bet ir įstatymais įgaliotos įstaigos ir organizacijos, siūloma patikslinti TEĮ 5 straipsnio 2 dalį, apibrėžiant institucijas.

7. Siūloma papildyti TEĮ 5¹ straipsniu, nustatančiu išsamesnius nepriekaištingos reputacijos kriterijus. Numatoma, kad asmuo nelaikomas esąs nepriekaištingos reputacijos ir negali būti teismo ekspertu, jeigu jis teistas ne tik už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, taip pat nusikaltimą teisingumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, bet ir už kitus tyčinius nusikaltimus, kol teistumas neišnykęs arba nepanaikintas ir ne mažiau kaip trejus metus nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos, taip pat jeigu buvo pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo, bet nuo baudžiamosios atsakomybės atleistas, ir

nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo dveji metai, taip pat, jeigu piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis, narkotinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis. Be to, siekiama susieti teismo ekspertų reputaciją su profesinės etikos taisyklių laikymusi.

8. Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės rekomendacijas, siekiant užtikrinti teismo ekspertizės įstaigos vadovo sudarytos kvalifikacinės komisijos, kuri suteikia kvalifikaciją privatiems teismo ekspertams, nedirbantiems teismo ekspertizės įstaigoje, didesnę nešališkumą ir objektyvumą, siūloma TEĮ 6 straipsnio 2 dalyje numatyti, kad, tais atvejais, kai teismo ekspertizės įstaigoje teikiama privataus teismo eksperto kvalifikacija, komisijoje taip pat galėtų dalyvauti teismų, ikiteisminio tyrimo institucijų ar prokuratūros atstovai ir daugiau kaip pusė kvalifikacinės komisijos narių turėtų būti ne iš teismo ekspertizės įstaigos, kurioje sudaryta kvalifikacinė komisija. Pagal Latvijos teismo ekspertizės įstatymą, teisėjai, prokurorai ir ikiteisminio tyrimo tyrėjai taip pat gali dalyvauti komisijos, suteikiančios kvalifikaciją, veikloje.

Taip pat siūloma patikslinti TEĮ 6 straipsnio 4 dalį nustatant, kad teismo ekspertizės įstaigos vadovas išsiunčia motyvuotą sprendimą neleisti laikyti teismo eksperto egzamino, jeigu asmuo, siekiantis tapti teismo ekspertu, neatitinka TEĮ 5 straipsnio reikalavimų.

9. Vykdant Valstybės kontrolės rekomendaciją, siūloma papildyti TEĮ 18 straipsnį 4 dalimi, išvardijant ekspertinių tyrimų rūšis, kurių negali atlikti privatiems teismo ekspertams. Draustinių ekspertinių tyrimų sąrašas parengtas, atsižvelgiant į ekspertinius tyrimus atliekančių institucijų pasiūlymus⁹, Latvijos praktiką. Ekspertiniai tyrimai, draustini atlikti privatiems teismo ekspertams, iš esmės yra susiję su pavojingų ir ribotoje ar draustinoje apyvartoje esančių, valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančių, žinybiniuose registruose esančių objektų tyrimu, taip pat kai kurių ekspertinių tyrimų atlikimą privatiems teismo ekspertams riboja kiti įstatymai (Sveikatos sistemos įstatymo 29 straipsnyje nustatyta, kad stacionarinę teismo psichiatrijos ekspertizę atlieka tik Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos). Atkreiptinas dėmesys, kad iki šiol projekte išvardintus ekspertinius tyrimus, kuriuos bus draudžiama atlikti privatiems teismo ekspertams, atliko tik teismo ekspertizės įstaigos ir privačių teismo ekspertų šioje srityje nėra įrašyta į sąrašą, todėl toks draustinių ekspertinių tyrimų rūšių įvardijimas neturės įtakos teismo proceso trukmės pailgėjimui.

10. Sprendžiant praktines problemas bei siekiant užtikrinti efektyvesnę teismo ekspertų veiklos kontrolę, siūloma patikslinti TEĮ 6 straipsnio 9 dalies 1 punktą, suteikiant galimybę kvalifikacinei komisijai, nagrinėjančiai klausimą dėl teismo eksperto kvalifikacijos pažymėjimo galiojimo termino pratęsimo ir vertinančiai ekspertizės kokybę, vertinti ne tik teismo ekspertizės aktus, bet ir sutartiniais pagrindais proceso šalims teismo eksperto surašytas išvadas.

11. Remiantis Valstybės kontrolės rekomendacijomis ir siekiant užtikrinti, kad teismo ekspertų sąraše būtų pateikti visi būtini duomenys apie teismo ekspertą, siūloma TEĮ 7 straipsnio 3 dalyje išvardinti asmens ir kontaktinius duomenis, kuriuos turi pateikti teismo ekspertas, bei TEĮ 9 straipsnio 2 dalyje numatyti laikiną eksperto išbraukimą iš sąrašo, nustačius, kad jis nepranešė apie duomenų pasikeitimus. Atsižvelgiant į Civilinio proceso kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso nuostatas dėl dokumentų pateikimo elektroninio ryšio priemonėmis, TEĮ 7 straipsnio 3 dalyje siūloma įtvirtinti, kad teismo ekspertas, kuris nori būti įrašytas į sąrašą, privalo taip pat pateikti elektroninio pašto adresą.

12. Sprendžiant praktines problemas, siūloma TEĮ 12 straipsnio 2 dalies 5 punkte numatyti institucijas, kurioms privatus teismo ekspertas privalo pateikti informaciją ir medžiagą, reikalingą jų funkcijoms vykdyti, be ekspertinį tyrimą užsakiusio fizinio ar juridinio asmens, kitos organizacijos ir jų padalinių sutikimo.

13. Vykdant Valstybės kontrolės rekomendaciją, siūloma TEĮ 16 straipsnio 2 dalyje numatyti, kad strategines kryptis ir prioritetus teismo ekspertizės srityje nustato TEVKT.

⁹ Teisingumo ministerija, vykdydama Valstybės kontrolės rekomendaciją, 2017 m. vasario 14 d. raštu Nr. (1.16)7R-1390 kreipėsi į ekspertizės įstaigas ir kitas suinteresuotas institucijas prašydama įvardinti ekspertinius tyrimus, kurie galėtų būti draustini atlikti privatiems teismo ekspertams.

14. Siekiant teisinio aiškumo ir išspręsti praktines problemas, siūloma TEĮ 18 straipsnio 2 dalyje rašytinį dokumentą, kurį surašo privatus teismo ekspertas sutartiniais pagrindais konsultuodamas proceso šalis, įvardinti konsultacine išvada¹⁰ ir nustatyti šio dokumento turinį, kuriame aiškiai būtų įvardintos proceso šalys ir procesas, kuriame planuojama pateikti konsultacinę išvadą be kiti reikalingi duomenys. Tai leistų nustatyti, ar asmuo teikė konsultacijas kaip privatus teismo ekspertas, ar kaip atitinkamoje srityje veikiantis specialistas.

15. Siekiant išspręsti praktines problemas ir užtikrinti teismo ekspertų nepriklausomumo principą, siūloma TEĮ 18 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti, kad ekspertu procese privatus teismo ekspertas negali dalyvauti ir tuo atveju, jeigu proceso šalis konsultavo ir kaip savo srities specialistas.

16. Įgyvendinant BDAR, projekto 4¹ straipsnio 4 ir 8 dalyse, 6 straipsnio 17 dalyje, 7 straipsnio 1 dalyje nustatomi, kokie asmens duomenys tvarkomi konkrečioje teismo ekspertizės srityje veikiančioje institucijoje ar įstaigoje ir koku tikslu jie gali būti gaunami iš institucijų ir fizinių ar juridinių asmenų. Pažymėtina, kad teismo ekspertizės įstaigos, vykdydamos teismo eksperto kvalifikacijos suteikimo, funkcijas ir Teisingumo ministerija, vykdydama įrašymo į sąrašą funkciją, bei sprendamos klausimus dėl asmens teistumo, duomenis apie teistumą gauna iš Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos. Projekto 8 straipsnio 1 dalyje taip pat nurodomas duomenų, įrašytų į sąrašą, saugojimo laikotarpis. Projekto 8 straipsnio 2 dalyje nurodomas teismo ekspertų duomenų viešo skelbimo tikslas – duomenys skelbiami viešai tam, kad asmenys, kurie skiria ar užsako ekspertinius tyrimus disponuotų informacija apie teismo ekspertą ir galėtų pasirinkti kvalifikuotą ekspertą iš sąrašo, kuris pagal TEĮ 4 straipsnio 1 dalį ir gali atlikti ekspertinius tyrimus.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus projektą, nenumatomas poveikis kriminogeninei situacijai ir kovai su korupcija.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsiliieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus projektą, privatūs teismo ekspertai, atliekantys teismo ekspertizes, kurios buvo ar bus aprobuotos teismo ekspertizės įstaigoje, turės kreiptis į teismo ekspertizės įstaigą dėl kvalifikacijos patvirtinimo ir į sąrašą bus įrašomi penkerių metų laikotarpiui. Šiuo metu privatūs teismo ekspertai, įgiję kvalifikaciją ne teismo ekspertizės įstaigoje, į sąrašą įrašomi neterminuotai. Taigi administracinė našta padidės privatiems teismo ekspertams, kurių atliekamų ekspertizių rūšys bus aprobuotos teismo ekspertizės įstaigoje, nes jiems reikės kreiptis į šias įstaigas dėl kvalifikacijos patvirtinimo, tačiau iš esmės projekto įgyvendinimas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Kvalifikacijos patvirtinimas, kaip ir kvalifikacijos suteikimas, teismo ekspertizės įstaigose būtų atliekamas nemokamai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Nėra įstatymų, kuriuos būtina priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Projekte vartojamos sąvokos ir jas

¹⁰ Teismų praktikoje yra išaiškinta, kad proceso dalyvių iniciatyva gauti dokumentai, kurie buvo surašyti panaudojant specialiąsias žinias, laikomi konsultacinėmis išvadomis ir tokie dokumentai nepripažįstami nei ekspertizės aktu, nei specialisto išvada, o yra tiriami ir vertinami kaip dokumentai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. gruodžio 1 d. patvirtinta Baudžiamojo proceso kodekso normų, reglamentuojančių įrodinėjimą, taikymo teismų praktikoje apžvalga).

įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Projektas atitinka atitinkamas Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir užtikrina minėtų Europos Sąjungos teisės aktų tinkamą įgyvendinimą.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Projekto įgyvendinimui reikės peržiūrėti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 16 d. nutarimą Nr. 1261 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 6 straipsnio 1 dalį“, Teismo eksperto kvalifikacijos suteikimo ir teismo eksperto kvalifikacijos pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą teisingumo ministro 2012 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 1R-302, Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos darbo reglamentą, patvirtintą teisingumo ministro 2014 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. 1R-54, Lietuvos Respublikos teismo ekspertų sąrašo sudarymo ir tvarkymo aprašą, patvirtintą teisingumo ministro 2003 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. 111.

Kvalifikaciją suteikiančios institucijos turės patvirtinti kvalifikacijos patikrinimo pagal TEVKT siūlymą tvarką.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Projektui įgyvendinti papildomų valstybės ir savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės, taip pat šių lėšų nebus sutaupyta.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Projektas buvo apsvarstytas ir jam pritarta TEVKT.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc: „ekspertizė“, „teismo ekspertizės aktas“, „tyrimo metodas“, „profesinė etika“, „ekspertas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

 Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius
2018 0524